

**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΟΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΩΝ
ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΩΝ**

Το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας, ανταποκρινόμενο στο θεσμικό του ρόλο ως συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας και προσπαθώντας να συνεισφέρει στο δημόσιο διάλογο, καταθέτει μια ολοκληρωμένη πρόταση για την επιβράβευση των συνεπών φορολογουμένων και δανειοληπτών. Τα τελευταία χρόνια, δεν έχει θεσμοθετηθεί από την Πολιτεία ένα πλαίσιο για τη στήριξη των φορολογούμενων, που παρά τις δυσκολίες, κατάφεραν και στήριξαν τα δημόσια οικονομικά και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Το κράτος μεριμνά για τους πολίτες που έχουν ανεξόφλητες οφειλές και προωθεί ρυθμίσεις για την σταδιακή μείωσή τους, με αποτέλεσμα να οξύνεται το αίσθημα της αδικίας στους συμπολίτες μας, που εκπληρώνουν στην ώρα τους τις υποχρεώσεις τους. Αυτή το κενό έρχεται να καλύψει η πρόταση του ΟΕΕ, που έχει ως στόχο την επιβράβευση των συνεπών φορολογουμένων και τη διατήρηση της κουλτούρας πληρωμών που τόσο έχουμε ανάγκη ως οικονομία.

Από την 1^η Ιανουαρίου 2021 θα αρχίσει να εφαρμόζεται το νέο θεσμικό πλαίσιο ρύθμισης χρεών και πτώχευσης φυσικών και νομικών προσώπων, το οποίο θα καταργήσει και παράλληλα θα ενσωματώσει όλα τα επιμέρους εργαλεία ρύθμισης οφειλών που είναι διαθέσιμα (υπερχρεωμένα νοικοκυριά, προστασία 1^{ης} κατοικίας, εξωδικαστικός μηχανισμός). Και το νέο αυτό πλαίσιο, με τη σειρά του, ορθά δρα ως ένα εργαλείο ρύθμισης οφειλών, φυσικών και νομικών προσώπων, δεν περιέχει όμως διατάξεις που να επιβραβεύουν τη συνέπεια των πολιτών και των επιχειρήσεων.

Ένα πρώτο βήμα προς αυτή τη κατεύθυνση αποτελεί το πρόγραμμα Γέφυρα, που είναι μια πρώτη πράξη επιδότησης των δόσεων για τα δάνεια των ενήμερων και μη νοικοκυριών και επιχειρήσεων που έχουν ως εγγύηση την πρώτη κατοικία. Το ΟΕΕ θεωρεί ότι θα πρέπει παράλληλα και στο επόμενο χρονικό διάστημα, να μεριμνήσει για τους πολίτες που κατάφεραν να εκπληρώνουν εμπρόθεσμα τις υποχρεώσεις τους, τόσο προς το δημόσιο (εφορία, ασφαλιστικούς οργανισμούς) όσο και απέναντι στις τράπεζες, παρά τις δυσκολίες της τελευταίας δεκαετίας. Αξίζει να σημειωθεί, ότι τα χρόνια που το ελληνικό τραπεζικό σύστημα συρρικνωνόταν, ένας σημαντικός αριθμός δανειοληπτών

στήριξαν το χρηματοπιστωτικό τομέα ανταποκρινόμενοι στις υποχρεώσεις τους παρά τη μείωση των εισοδημάτων τους.

Η επιβράβευση των συνεπών φορολογουμένων - δανειοληπτών αποτελεί καταρχήν μια πράξη που ενισχύει την αξιοπιστία της διοίκησης αλλά και είναι μια ένδειξη ανταποδοτικότητας για την περαιτέρω καλή συνεργασία των δύο μερών.

Το ΟΕΕ προτείνει, αφενός, το τραπεζικό σύστημα να εστιάσει στην επιβράβευση των συνεπών δανειοληπτών στεγαστικών και επιχειρηματικών δανείων. Αυτή η επιβράβευση έρχεται ως "αντίβαρο" στις ευνοϊκές ρυθμίσεις που λαμβάνουν οι δανειολήπτες με μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Με αυτό τον τρόπο εδραιώνεται η κουλτούρα πληρωμών σε μια μακροχρόνια δανειακή δέσμευση όπως αυτήν του στεγαστικού δανείου.

Και αφετέρου, το Ελληνικό Δημόσιο να δημιουργήσει ένα πλαίσιο ανταμοιβής των συνεπών φορολογουμένων, που παρά τη σωρευτική μείωση των τελευταίων ετών, κατάφεραν να ανταπεξέλθουν στην αποπληρωμή των φορολογικών και ασφαλιστικών τους υποχρεώσεων. Οι συνεπείς φορολογούμενοι συνέβαλλαν στον εξορθολογισμό των δημοσίων εσόδων και στην ομαλή λειτουργία των δημοσιονομικών.

Έχουμε πλήρη γνώση των επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης και των δημοσιονομικών δυνατοτήτων της χώρας μας. Πιστεύουμε όμως ότι οι προτάσεις μας θα τονώσουν το διαθέσιμο εισόδημα και την κατανάλωση, θα αυξήσουν τα διαθέσιμα των επιχειρήσεων και το κυριότερο θα δημιουργήσουν ένα αίσθημα ανταποδοτικότητας και διατήρησης της κουλτούρας πληρωμών στους πολίτες. Για τους λόγους αυτούς, προτείνουμε μια σειρά μέτρων επιβράβευσης των συνεπών δανειοληπτών τόσο με στεγαστικά όσο και με επιχειρηματικά δάνεια.

Για τους συνεπείς δανειολήπτες προς τα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα (θα μπορούσαν να οριστούν ως συνεπείς οι δανειολήπτες αυτοί που την τελευταία πενταετία δεν έχουν καθυστερήσεις τις πληρωμές για το στεγαστικό τους δάνειο περισσότερο από 60 μέρες¹) προτείνουμε:

1. Έκπτωση των τόκων των στεγαστικών δανείων από το φορολογητέο εισόδημα: Οι τόκοι στεγαστικού δανείου που έχουν πληρωθεί στην τράπεζα να εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημα.
2. Επιβράβευση των συνεπών δανειοληπτών με προβλεπόμενη μεσοσταθμική μείωση επιτοκίου έως και 1%.
3. Θα μπορούσε να εξεταστεί κατά περίπτωση η επιβράβευση να έχει και αναδρομική ισχύ για την τελευταία 5ετία, με αποτέλεσμα να μειώνει και το κεφάλαιο του δανείου.
4. Επιστροφή 10% επί του συνόλου των τόκων που πληρώνουν σε ετήσια βάση. Η επιστροφή αυτή να αποδίδεται απολογιστικά τον Ιανουάριο κάθε έτους για το έτος που πέρασε.
5. Μείωση 20% στα ασφάλιστρα της ενυπόθηκης κατοικίας ή επαγγελματικής στέγης, σε συνεργασία με την ασφαλιστική εταιρεία του εκάστοτε ομίλου.
6. Δυνατότητα επιμήκυνσης των ετών του δανείου κατά 5 έτη σε περίπτωση που ο δανειολήπτης βρεθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.
7. Για λήψη νέου στεγαστικού δανείου χορηγείται έκπτωση στο επιτόκιο κατά 0,50% σε σχέση με την εκάστοτε ισχύουσα επιτοκιακή πολιτική των στεγαστικών δανείων (με πρόγραμμα σταθερού ή κυμαινομένου επιτοκίου).
8. Χορήγηση έκπτωσης έως 50% στο επιτόκιο αγορών της πιστωτικής τους κάρτας. Η έκπτωση ισχύει τόσο για υφιστάμενους, όσο και νέους κατόχους πιστωτικής κάρτας.

---

¹ Οι ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές θεωρούν ένα δάνειο μη εξυπηρετούμενο όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι ο δανειολήπτης είναι απίθανο να αποπληρώσει το δάνειο λόγω οικονομικών δυσκολιών και έχει καθυστερήσει να καταβάλει τις συμφωνηθείσες δόσεις του πάνω από 90 ημέρες. Εμείς, θέτουμε ως όριο τις 60 μέρες για να μπορεί ο φορολογούμενος να χαρακτηριστεί συνεπής.

9. Διπλασιασμός των πόντων στα προγράμματα επιβράβευσης που έχει θεσπίσει η κάθε τράπεζα με τις συνεργαζόμενες εταιρείες.

Για τις επιχειρήσεις που μπόρεσαν τα χρόνια της κρίσης να είναι ενήμερες (τουλάχιστον μέχρι τις 31.12.2019) στα δάνεια τους προς τα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα, προτείνουμε:

1. Να επεκταθεί ή να δημοσιευθεί νέα πρόσκληση για το πρόγραμμα «επιδότησης τόκων υφιστάμενων δανείων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων πληττόμενων από τα μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας του ιού COVID-19», με ισχύ επιδότησης μέχρι το τέλος του έτους. Η προηγούμενη δράση, που είχε θετικό αντίκτυπο στους επιχειρηματίες, αφορούσε στην ενίσχυση 5 μηνών μέχρι τα τέλη Αυγούστου και το ΟΕΕ προτείνει την επέκταση της επιδότησης για άλλους 4 μήνες.
2. Νέα μειωμένη τιμολόγηση στα προγράμματα κυμαινόμενου επιτοκίου για χορήγηση νέων επιχειρηματικών δανείων και αναδιάρθρωσης των υπαρχόντων.
3. Επιμήκυνση των δόσεων κατά 10 έτη.
4. Προβλεπόμενη μεσοσταθμική μείωση επιτοκίου του επιχειρηματικού δανείου που θα είναι της τάξεως του 1%. Μάλιστα η επιβράβευση θα έχει και αναδρομική ισχύ για την τελευταία 5ετία με αποτέλεσμα να μειώνει και το κεφάλαιο του δανείου.
5. Προνομιακή χρηματοδότηση έως 80% της αξίας της επένδυσης ή του ακινήτου για αγορά, ανέγερση ή αποπεράτωση ακινήτου με τις αντίστοιχες εμπράγματα και ενοχικές εγγυήσεις.
6. Επιδότηση επιτοκίου έως 50% στη χορήγηση νέων επιχειρηματικών δανείων για την ίδρυση νέας επιχείρησης ή τον εκσυγχρονισμό της ήδη υπάρχουσας.
7. Ευελιξία στον τρόπο αποπληρωμής για άντληση ρευστότητας κεφαλαίου κίνησης και υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων σε συνεργασία με αξιόπιστους ελληνικούς και ευρωπαϊκούς φορείς.

Πρόγραμμα ανταποδοτικότητας για συνεπείς φορολογούμενους (με σημείο αναφοράς τις 29.2.2020) προς το Δημόσιο, (ΑΑΔΕ, ΕΦΚΑ):

1. Διπλασιασμός του ποσού (2.000 ευρώ) της μηνιαίας κλήρωσης της φορολοταρίας από την ΑΑΔΕ, και να μπαίνουν στην κλήρωση μόνο οι συνεπείς φορολογούμενοι.
2. Από το 2022 απονομή μερίσματος από τον ΕΦΚΑ στους ελεύθερους επαγγελματίες. Μετά το πέρας του έτους μπορεί ο ΕΦΚΑ από το πλεόνασμά του, αν υπάρχει, να δίνει με τη μορφή μερίσματος ένα χρηματικό ποσό στο συνεπή φορολογούμενο ή να το πιστώνει στην ασφαλιστική καρτέλα του για μελλοντική χρήση.
3. Μείωση του επιτοκίου στο 0,5% από 1% για μελλοντικές οφειλές προς το δημόσιο.
4. Να κληρώνονται τα κινητά και ακίνητα στοιχεία που έχουν κατασχεθεί από την ΑΑΔΕ και δεν έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον για την αγορά τους. Το δημόσιο δεν έχει κάποιο όφελος από τη διατήρηση ενός χαρτοφυλακίου με μηδενικά έσοδα για μεγάλο διάστημα. Η παραχώρηση και η εκμετάλλευση αυτών των περιουσιακών στοιχείων μόνο αύξηση των δημοσίων εσόδων θα αποφέρει. Μάλιστα να δίνεται η δυνατότητα να τα χρησιμοποιήσει ο φορολογούμενος και για επιχειρηματική χρήση.
5. Επιστροφή και αύξηση της έκπτωσης φόρου στο 5%, για όσους εξοφλούν το φόρο εισοδήματος, ΕΝΦΙΑ και τις ασφαλιστικές εισφορές με εφάπαξ καταβολή.

Η εξέλιξη της υγειονομικής κρίσης θα δοκιμάσει τις αντοχές των Ελλήνων πολιτών και των επιχειρήσεων. Οι πολίτες βιώνουν μια πρωτόγνωρη κατάσταση με ανυπολόγιστες συνέπειες. Ομοίως, οι μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις που πλήττονται από την πανδημία έρχονται αντιμέτωπες με σωρεία προβλημάτων και προσπαθούν να κρατήσουν τις επιχειρήσεις τους ζωντανές και να αποφευχθούν νέες μειώσεις θέσεων εργασίας. Οι παρεμβάσεις που προτείνουμε δεν έχουν υψηλό δημοσιονομικό κόστος.

Το συνολικό δημοσιονομικό κόστος θα αντισταθμιστεί κατά την ίδια δημοσιονομική περίοδο από την τόνωση της οικονομίας, την αύξηση της κατανάλωσης και την τελική αναμενόμενη αύξηση των φορολογικών εσόδων των νομικών και φυσικών προσώπων. Η επιβράβευση των συνεπών πολιτών και επιχειρήσεων θα συμβάλει στη διατήρηση της κουλτούρας πληρωμών που τόσο έχει ανάγκη η ελληνική οικονομία. Υπό αυτό το πρίσμα, οι επιχειρηματίες, ανεξαρτήτως μεγέθους, θα λάβουν το θετικό μήνυμα της ανταμοιβής των θυσιών τους και θα επενδύσουν στη χώρα με απώτερο σκοπό την ταχεία ανάκαμψη και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Επιπρόσθετα, οι συνεπείς φορολογούμενοι θα σταματήσουν να αισθάνονται αδικημένοι και θα συνεχίσουν με μεγαλύτερο ζήλο στην έγκυρη αποπληρωμή των υποχρεώσεων τους.